ՀԱՎԵԼՎԱԾ

ԿԱՆՈՆԱԳՐՔԻ ՀՆԱԳՈՒՅՆ ԲԵԿՈՐՆԵՐ

Ա. № 168 ձեռագրի պահպանակ[1]. 4 թերթ. երկուսը ձեռագրի սկզբում, երկուսը՝ վերջում. 4 թերթն էլ մագաղաթ։ Թերթերի այժմյան մեծությունը՝ 23,5×16,5 իսկ նախնականը՝ 31,5×21,5. առաջին թերթը 31,2×21,5։ Պահպանակի թերթերը ձեռագրի չափսին դարձնելու նպատակով երկարությունից 8,3 սմ և լայնությունից 5 սմ կտրված է։ Գիրը՝ բոլորգիր, մասամբ երկաթագիր միջին մեսրոպյան. երկսյուն։ Գրի նախնական սյունակների չափսը 22×7,8, այժմյան առաջին երկու թերթերը՝ 18,5×7,5 և 18,5×4,5—4,9, իսկ վերջին երկու թերթեր՝ 21,6×7,5 և 21,6×4,5—4,7։ Առաջին երկու թերթերում 19 տող, երրորդում՝ 21, չորրորդում՝ 20, կտրված պետք է լինի 4—6 տող։ Յուրաքանչյուր լրիվ տող ունի 15—17 տառ։ Պահպանակի թերթերը համարակալված են վերջերս՝ ա-ը։ Հոդվածների հաջորդականությունը նկատի ունենալով, թերթերը պետք է դասավորել ե, գ, դ, գ, բ, ա, է, ը հերթականությամբ։ Ժամանակ՝ XI—XII դարեր։ Պահպանակը բովանդակում է Անկյուրիայի կանոնախմբի Ե—Ի հոդվածները, սկզբի, միջին և վերջին մասերից թերի։ Պահվել են առանձին հոդվածների մասնավոր համարները։ Ամենավերջում պահվել է Անկյուրիայի կանոնախմբին հաջորդող Կեսարիայի կանոնախմբի վերնագիրը, առաջաբանի վերնագիրը և սկզբի երկու բառը։ Սյունակներից մեկի երկարությամբ, բոլոր թերթերում, ինչպես նշեցինք վերևում կտրված է 5 սմ., կտրված մասում բառերը ուղղանկյուն փակագծերում վերականգնել ենք համաձայն Կանոնագրքի համապատասխան կանոնախմբի բնագրի, նկատի ունենալով տեղի հնարավոր տարողությունը։

Բ. № 3534 ձեռագրի պահպանակ[2]. 2 թերթ, վերջին պահպանակ։ Մագաղաթ։ Մեծություն՝ 17,7×13։ Այս երկու թերթը հանդիսանում է նախկին ձեռագրի մեկ թերթը՝ 25,8×17,7 մեծությամբ։ Այն մեջտեղից ծալել են և դարձրել տվյալ ձեռագրի չափով. մնացել է անվնաս։ Նախկին էջն ունեցել է 20 տող. լրիվ տողերն ունեն 30—34 տառ. գրության մակերեսը՝ 23,5×14,5։ Միասյուն, գիրը միջին մեսրոպյան երկաթագիր։ Ժամանակ՝ IX—X դարեր։ Պահպանակը բովանդակում է Բարսեղ Կեսարացուն վերագրված «Վասն պէսպէս և բիւրապատիկ ախտից» կանոնախմբի ներկա հրատարակության ՄԹ—ՄԺԶ հոդվածները՝ թվով ութ, ընդ որում ՄԹ հոդվածը սկզբից, իսկ ՄԺԶ հոդվածը վերջից թերի են։ Այս երկու հոդվածների կորած մասերը գտնվել են նախորդ և հաջորդ էջերում։ Չի պահվել հոդվածների ոչ մի կարգահամար, բացառությամբ բերված բնագրի երկրորդ հոդվածի կարգահամարի միավոր թիվը՝ Ա, հավանաբար ներկա հրատարակության ՄԺ հոդվածը, որը պատառիկում ունեցել է ՄԺԱ համարը և այժմ մնացել է վերջին՝ Ա տառը։

Հոդվածների հաջորդականությունը նկատի ունենալով պատառիկի էջերը պետք է դասավորել 1, 4, 2, 3 հերթականությամբ։

Գ. № 967 ձեռագրի պահպանակ[3]. 3 թերթ մագաղաթ. որից մեկ թերթը ձեռագրի սկզբում կպցրած է կազմի ներսի կողին, իսկ երկուսը՝ վերջում. դրանցից երկրորդը դարձյալ կպցրած է կազմի ներսի կողին։ Մեզ հետաքրքրում է ձեռագրի վերջում դրված առաջին պահպանակի առաջին էջը. մեծություն՝ 24,5×16. երկսյուն. գիր՝ բոլորագիր երկաթագիր, բայց երբեմն պատահում են գլխագիր տառեր, օրինակ՝ Պ, Շ, Մ, Չ, Ջ. տողեր՝ 19։ Այս թերթի աջ եզրը ներքևից վնասված լինելու պատճառով երկրորդ սյունակի վերջին տողը չքացել է ձեռագրի կազմելու ժամանակ։ Պահպանակը լայնքի աջ եզրից մոտավորապես 4 սմ. կտրված է, դրա հե-

---

[1] Ձեռագիրը 1371 թ. ընդօրինակություն է (էջ 152բ)։

[2] Ձեռագիրը 1497 թ. ընդօրինակություն է (էջ 349բ)։

[3] Ձեռագիրը ԺԴ դարի ընդօրինակություն պետք է լինի։

տեանքն եղել է այն, որ երկրորդ սյունակի բոլոր տողերի վերջին մասից մոտ 2 սմ. ե լուսանցքը նույնպես կտրված է։ Ժամանակ IX—X դդ.։

Նշված պահպանակը Ճաշոցի մաս է։ Պահպանակի առաջին էջը բովանդակում է Հովհան Մանդակունու «Կոչումն ապաշխարութեան» դրվածքի, որ Կանոնագրքի ներկա հատորում մտել է ԾԷ համարի տակ, մի փոքր մասը, որը զգալի չափով տարբերվում է Կանոնագրքում եղածից։ Եթե այս բնագիրն իրոք Հովհ. Մանդակունունն է, ապա, ինչպես ցույց է տալիս պահպանակի և Կանոնագրքի համապատասխան մասերի համեմատությունը, վերջինիս մեջ պահվածը բավականին հեռացել է սկզբնական բնագրից։

Ա

Ի սիրութեամբ ինչ ճայ
Ել կամ ըտզում ինչ յաւ
ելով զժամանակս ապ
աշխարութեան. քան
զի ամենայն ինչ որ ան
ցեալ վարքն իցեն եւ յոր
ում վարիցին ամենայն
իրաւք ճարց եւ փորձ լի
նին ըստ նմին իրի մար
դասիրութիւն չափեսցի:
Զ. Վասն այնոցիկ որ լոկ ի
սաստելոյն եւ կամ տան
ջանաւք, կամ ռնաո
ութեամբ, կամ վասն ի
տեղեացն աւտարացա
նելոյ ճնազանդեցան
եւ զոճս արարին մինչ
եւ ցայս ժամանակս ոչ
դարձան եւ ապաշաւե
ցին եւ այժմ եւ յառաջ
քան զժամանակս ժող
///

կին ընդ ունկն[դիրս]
կայցեն: Եւ յետ [մեծի]
աւուրն այսինք[ն զատ]
կին ընդ կւրգ[աւք լի]
ցին Գ ամս: Ե[ւ յետ Բ]
ից ամացն ճա[ւասար]
եսցին առանց [աւրի]
նաց. եւ այսպ[էս եկես]
ցեն ի կատար[եալն զի]
ամենայն իրա[ւք Զ ամն]
կատարեսցեն [ապա ե]
թե ոք յաւռաջ ք[ան զժո]
ղովն ընկալա[ւ ապաշ]
խարութիւն յ[այնմ ժամ]
անակէ թուես[ցին նոցին]
սկիզբն զվեց [ամն կա]
տարելոյ: Ապ[ա եթե]
մինչ վիշտք ե[ւ ակնկա]
լութիւնք ի ճի[ւանդու]
թենէ, կամ ա[յլ ինչ]
[պա]տճառան[աց պատաճ]
///

գ /// ուր եւ տեղի որ
/// [ի]ցէ պղծութեան իւ
[րեանց] մանաւանդ ե
[թէ զիւր]եանց եւս կերա
[կուրսն տ]արան եւ անդ
[ցոփութ]եամբ շռայղ
[եցան ք]անզի այնպի
[սեացն] ասէ գիր խառ
[նակեց]ան ընթ հեթա
[նոսս եւ] ուսան զգործս
[նոցա] վասն այնպիս
[եացն կա]մ եղեւ Գ ամս
[ընդ ուն]կնդիրսն լինել
[եւ Բ ամս ըն]դ ձեռամբ հաւ
[ասարել] աղաւթից ըստ
[եպիսկո]պոսին կամաց
[ի ձեռն] ողորմութեան եւ
[դթոյ տն]անգաց հաղ
[որդեաց]ի աւրինացն:
[Ը. Վասն ո]րք երկիցս եւ
[երիցս շո]գան եւ խ[առ]
///

///
րեանց կամաց ի զղջումն
եւ յապաշխարութիւն
եկին. կամ եղեւ է ամ
ընդ կարգաւ լինել, եւ
Բ ամ հաւասարեալ աղաւ
թից ընդ ձեռամբ, ապ
ա մտեալ յեկեղեցի ել
ցէ ընդ ապաշխարողս
մի ամ: Ապա քննեալ
հետքն եւ ջերմեռան
դ ապաշխարութիւնն
ողորմութեամբ եւ գթով
տնանկաց քաւել զինքն
ըստ եպիսկոպոսին կա
մաց հաղորդեսցի աւրինաց:
Թ. Վասն այնոցիկ որք ին
քեանք չհեռացան ի
զոհելոյ կռոց եւ յուտե
լոյ զպղծեալսն, այղ եւ
զեղբարս եւ զընկերս
իւրեանց բռնադատե
///

Դ

/// [սպանա]
նել հրամայեցին. այղ
երկրորդս կամ եղեւ ամ
ենայն ժողովոյն ընդ
դէմ երթալ տէրունական
հրամանին. եթե ոք ուր
ասցի զքս առաջի մարդ
կան ուրացայց եւ ես զնա
առաջի հաւր իմոյ որ յեր
կինս է: Զոր արձակ
եք յերկրի եղիցի արձակ
եալ յերկինս: Արդ կամ
եղեւ մեծ ամենայն ժող
ովոյն զի կեցցեն եւ մի
մեռցին, եթե ի դարձ փր
կութեան եկեսցեն ի
կատարեալ խոստովան
ութիւն. մոլորեցուցիչ
քն որ մոլորեցուցին զըն
կերս իւրեանց բազում

/// [հաւասար]
ել աղաւթից. եւ [ի ձեռն]
տրոց տնանկաց [հաղոր]
դեսցի աւրինաց[:]
Ժ. Վասն որք ուտ[են խառն]
եւ անխտիր զկե[րակուրս]
հեթանոսաց, կ[ամ եղեւ]
մեծ եւ ածասէր [ժողովոյն]
ասել թե սրբոյն ամենայ
ն ինչ սուրբ է, [/// սյղ]
ծոյն ամենայն [ինչ պիղ]
ծ է, զի զոր ինչ [արժան է]
ուտել զնոցա, [այս է]
թե հնար ինչ ից[է ամեն]
եւին մի ճաշակ[ել ապա]
եթե յանդգնե[սցի յոր]
կորստութիւն [զպան]
իր եւ զմիս զոր [երախայ]
մարդոյ զենեա[լ իցէ մի]
կերիցէ, եւ մի զ[ամենայն]

Գ /// [յա]
զդումն սկզծ
[ութեան]նն իւրեանց չէ
[անցուցեա]լ: Ձնաց, զգին
///ն, զմիրգ, զբան
[չար] ճանդերձ զկե
[նդանի] անասուն ճամ
[արձակ] լիցի: Այդ եւ դու
[նոյնպէս] մի տացես զսր
[բութիւ]նս շանց, զկե
[րակուր] ուխտի սրբոյ ե
[կեղեցւո]յ մարդ որ ոչ
[ունի դ]րոշմ տէրուն
[ական ո]չ ճրամայեն
[կանոն]f: Իսկ եթէ կա
[մեսցի զ]սւռաfելոյն բա
[ն ի կիր ա]րկանել զոր
[ինչ ի ս]պանդիանոցի
[վաճառ]ի կերայf: Լուր
[անդէն] նմին զոր ին
///

///
ապաշխարութեամբ
եւ գթով տնանզաց սր
բեսցի. Ա. ամ ընդ ձե
ռամբ լինել: Այղ ուխտի
մանկանց ամենեւին
ոչ մերձանալ: Ոչ գրե
ալ է թե առ արտաfինս
ն իմաստութեամբ գնաս
ջիf զի մի անուն Այ ճայ
ճոյեսցի:
ԺԱ. Վասն սւրկաւազաց
թե յորժամ տանիցին ի
յաւծումն եւ նոfա բո
ղոfիցեն եթե ոչ կար
ենf կուսան լինել,
թողացուսցեն մինչ
եւ սրբութեամբ զու
գեսցին, զի սուրբ են
անկողինf եւ անար
///

Բ /// [ոմ]
անք յաւծանելն լուս
եղեն եւ հանելութեամբ
յանձին կալան որպէս
եթե հաստատուն կայց
են յաշտիհանի անդ
եւ յետոյ ամուսնացան,
լոեալ լիցին ի քահան
այութենէն եւ ի կարգ
է պաշտաւնեից ի բաց
կացցէ ամ ընդ ունկն
դիրս կացցէ, եւ Գ ամ
ընդ ձեռամբ, տրաւք
տնանկաց քաւեսցէ զ
մեղս իւր, քննեալ եւ հայ
եցեալ յապաշխարու
թիւնն եպիսկոպոսին
հաղորդեսցի աւրինաց.
բայց ի կարգ եւ յաշտի
հան մի մերձեսցի:

///
են որում խաւս [եալ]
են թե եւ ի բոն[ութիւն]
ապաստան մի թ[ողցեն:]
ԺԳ. Որք յառաջ ք[ան զմկր]
տութիւն ընդ[ունեալ զօ]
հեցին եւ յետ ա[յսորիկ]
մկրտեցան, կա[մ եղեւ]
յաշտիհան մե[րձեցու]
ցանել զայնպ[իսիսն]
վասն զի սրբե[ցան աւ]
ազանաւն:
ԺԴ. Քորեպիսկոպ[ոսաց մի]
լիցի երիցուն [ս կամ]
սարկաւագո[ւնս աւծ]
անել: Այղ եւ ո[չ երիցու]
նս ի քաղաքի [ուրեք առ]
նել առանց հա[մարձակ]
ելոյ եպիսկոպ[ոսին կամ]
թղթովք կամ [բանիւք]
///

ա ///

[գաւառ]ի ասի ըստ հոռ
[ոմին] առ մեծամեծ
[աւքն] այսինքն է որ զքա
[ղաքսն] ունին:
[ԺԵ. Ոյք? յո]ւխտի անդ իցեն
[երիցուն]ք կամ սարկաւ
[ագուն]ք կամ այդ ոք ի
[պաւշտա]ւնեից, եւ հեռի
[իցեն ի մ]սոյ եւ միտք իւր
[եանց] /// իցին ի ճաշակ
[ել համա]րձակ կերիցէ
[ն մի դա]ղտաբար: Ապա
[եթե կա]մեսցին պահ
[իցեն ը]նդունին կան
[ոնքս եր]կոսեան: Ապա
[եթե ոք] պիղծ համար
[իցի զ] բանջար կամ զ
[հաց որ] մսոտ իցէ, ոչ ըն
[դունին զ]նա կարգք եկե
ղեցւոյ:

/// [վա]
հառեցին, իշխան լիցին
անդրէն ի նոյն պահան
ջել, բայց եպիսկոպոսն
կշռեսցէ զիրաւն եւ զար
ժանն եթե մարթ է առն
ոլ զգինն կամ դարձ
ուցանել:
ԺԷ. Վասն այնոցիկ որ ընդ
անասունս պղծեցան,
զի եթե ի կուսութեան ոք
գործեաց զայն որպէս
թե հնգետասան ամեայ
իցէ, ԺԵ. ամ ընդ ունկն
դիրս կացցէ, եւ Ե ամ
ընդ ձեռամբ, հայելով
եւ քննելով զապաշխ
արութիւնն եթե արտ
ասուաւք ջերմեռանդն
սրտիւ զղջանալով քաւ

Է Եսցէ զմեղսն տրովք տն
անկաց հաղորդելոյ ար
ժանի լիցի: Ապա եթէ ի
կատարման հասակի ի
ցէ որպէս թէ Ի ամեայ ի
վէ Ի· ամ ընդ ունկնդիր
սն կացցէ, եւ Ե ամ ընդ
ձեռամբ: Եւ եթէ յամ
եալ իցէ ի մեղսն՝ յաւել
ցեն եւ յապաշխարու
թիւնն, քննեսցի ըստ
ջերմութեանն, տրովք
տնանկաց հաղորդես
ցի աւրինաց: Ապա եթէ
կին ունիցի եւ զգործ
պղծութեանն գործ
եաց, մինչեւ ի վախճան
ընդ ունկնդիրս կացցէ
հեծեծանաւք եւ հա
ռաչանաւք եւ տրովք
/// [ից]

են, եւ զկաթն [եւ զշա]
ղիղն շունք կե[րիցեն:]
ԺԸ. Ոյք բծաւոր ե[ին եւ բիծ]
ինչ ունիցին, ա[յսինքն]
է պիսակութիւ[ն կամ]
այղ ինչ ախտ ո[ր փոփոխե]
լով է, իբրեւ նե[նգութեամբ]
մերձեցան յայ[ս զի վ]
նասեսցեն ում[եք, այս]
պիսիքն ընդ [դիւահար]
ս կացցեն [:]
ԺԹ. Ոյք եպիսկոպ[ոսք եղ]
են եւ հաստա[տեցան]
եւ ոչ ընդուն[ելի եղ]
են յիշխանու[թենէն]
յայնմանէ որ[ում աւան]
դեցան եւ յայ[լ իշխա]
նութիւն կամ [եցան մեր]
ձանալ եւ քոն[ադատել]
մերժելով զեպ[իսկոպոս]
[ն իշխ]անութե[ան այնոր]
///

Ը /// [կապել] յեկեղեցւոյ:
[Ապա ե]թե կամիցէ նո
[ցա երի]ցութեան կար
[գին յոր]ում էին յառաջ
[նստե]լ եւ զանուն
[երիցու] արժան է ուն
[ել արժա]նի լինիցին ըն
[ղունել]ութեան: Ապա
[եթե ըն]դդէմ կացցեն
[իւրեան]ց եպիսկոպոս
[ին եւ հա]կառակեսցին,
[ընկեցե]ալք լիցին ի պա
[տուէ եր]իցութեան եւ
[ցոյցք լի]ցին իբրեւ ընկ
[եցեալ ժո]ղովրդեանս առ
[աջի զի ա]մենայն ոք գի
[տակ] լիցի:
[Ի. Վասն ա]յնոցիկ որ ի
[չափ հա]սեալ իցեն եւ
[կուսու]թիւն խոստա
[նայցեն] պանել ե[ւ սա]
/// [որ]

պէս զայն որոյ երկուս
կանայս արարեալ իցէ
եւ զսահման զնոցին
կալցի եւ զապաշխար
ութիւն Բ ամ առ դրանն
ընդ ձեռամբ, եւ Ա ամ
մտեալ յեկեղեցին ընդ
ապաշխարողս եղցէ,
եւ զջերմութիւն ապ
աշխարութեանն տես
ցեն եւ հաղորդեսցի աւ
րինաց: Բայց յաւծումն
քահանայութեան մի
մերձեսցի: Այղ վասն
կուսանացն որ մերձա
նային առ նմանս զայն
պիսիսն խափանեցաք
զի մի եւս լինիցին:
Կանոնիս Կեսարիա
Առաջաբանք
Այս կանոնք ///

Բ

1 [քահա]նային Բ եւ Դ վկայիւք մի՛ իշխեսցէ թողու
զնա եւ այղ առնել բայց եթէ վասն պոռնկու
թեան եւ մարմնոյ գեղծութեան.
ՄԺ]Ա. Կին կամ այր ցաւագին եւ ախտաժետ կամ արտ
ազէտ որ լինի մի՛ իշխեսցէ ամուսնանալ եւ ա
պականիցի զպսակն աւրհնութեան եւ եթէ ոք
յանդգնի զկէս ընչից իւրոց տացէ յեկեղեցի
եւ երեք ամ ապաշխարիցէ.
[ՄԺԲ] Կին եթէ խաւսեալ իցէ առն եւ ընթացեալ յեկե
[ղեցին] ///

4 եւ չար գործք յայտնին աղջկանն իշխան է
այրն առնել կամ արձակել. ապա թէ յեկեղե
ցին մտեալ իցէ մի՛ իշխեսցէ արձակել. եւ եթէ .
արձակեսցէ այրի կոչեսցի եւ Գ ամ ապաշխարիցէ:
[ՄԺԳ] Կին որ ի ծննունդս նեղի եւ ոչ կարէ ծնանել եւ ի
նարտարաց ոք գիտասցէ արժան է յաւշել եւ զեր
ծուցանել զմայրն. ապա թէ մանուկն կեն
դանի լինի յորովայնին եւ յանդգնի ոք սպանա
նել զմանուկն է ամ ընդ ունկնդիրս կացցէ եւ
Բ ընդ ձեռամբ ապա արժանի լիցի աւրհնաց:

2[ՄԺԴ] Կին եթէ ամուսնասցի եւ Աստուած փակեսցէ զարգա
նդն չտալ նմա պտուղ եւ նա զվնասն յայրն տա
եւ պոռնկէ վասն մանկանն է ամ ընդ ունկնդիրս
կացցէ եւ Բ ամ ընդ ձեռամբ արժանի լինիցի աւրհնաց:
[ՄԺԵ] Թէ ոք ձեռն արկանէ անասնոյ ի հաւատացելոց
յեկեղեցի մի՛ մտցէ եւ յաջ քահանային մի՛
իշխեսցէ երթալ եւ մատաղ մի՛ իշխեսցէ առնել
եւ եթէ թողցէ ի բաց Գ ամ ընդ ունկնդիրս կաց
ցէ եւ Ա ընդ ձեռամբ արժանի լիցի աւրհնաց
[ՄԺԶ] Թէ ոք յիւր արենէ եւ ի մերձա[ւո]րէ խնամ[ու]

3 թիւն առնէ մինչեւ ի չորրորդ եւ ի հինգերո
րդ ազգն պսակն անվաւեր լիցի եւ պսակադիրն
լուծցի Ճ դրամ տուգան տացէ եւ առաջնորդն
իշխան լիցի որոշել ի միմեանց եւ փոխանակ ա

նարգանաց պսակին ՃՃ դրամ տուգան առցէ եւ
ապաշխարութիւն պոռնկին եղիցի եւ ում կա
միցի առն լիցի.

[ՄԺԼ] Կատաղի աղտեղութիւնն զոր առեւանկն ասեն թէ
քահանայ խորհրդակից լինի կամ պսակ դնէ լու
ծեալ լիցի ի կարգէն Ծ տանկինակ եւ Ճ դրամ տու
[գանս] ///

Գ.

Ա սյունակ

րլ վաշխ եւ տոկոսիս է ա[ռ] ///
[թէ] սուտ վկայեաց Գ թէ իշոցս ասաց
եւ կամ լեզուանի է. եւ կամ հայհոյ
իշ. Դ: ամ ապաշխար[եսցէ]: թէ զծնողսն
անարգեաց. Ն: ամ ապաշխարես[ցէ]:
րէ ուխտեաց եւ ստեաց, եւ ստեսց: Ա:
թէ ի թաղտերասն գնաց: Ա: ամ ապ[աշխարեսցէ]
թէ ի վերայ մեռելոյ կոծեալ է շատ:
թէ զքահանայս բամբասեալ իցէ.
թէ ի տունս հեթանոսաց եկեր: Դ
թէ զմեզս այդոց ասոյց. թէ կուս
ութ[ի]ւն խոստացաւ եւ շարար: Է:
թէ անողորմ իցէ: Գ: թէ զաշսն ի
խառնակումն անասնոց անխտիր:
թէ զպտուղս եկեղեցւոյն խորեաց.
Եւ զլաւն իւր համարեցաւ: Գ: ամ ապ[աշխարեսցէ]:
թէ զուրբաթ կամ զչորեքշաբաթ
ելոյծ: թէ յաւուր ուխտի կամ ի կ
երակէի նախ քան զպատարագն եկեր:

Բ սյունակ

Վասն կանանց ///
թէ առնն հնազան[դեալ իցէ?]
կամ լեզուանի է. [եկ]
ղեցին լուսացուչէ: [մե]
ռելոտիս վէրարկո[ւ] ///
թէ ի կաթնն ջուր խա[ռնեաց]
թէ զմանուկն իւր ի ստ[նդիս]
դիացուցեալ է: Թէ ///
Վասն քահանա[յից]
թէ անարժան կնաւն ք[ահանայութ]
իւնս տար: կամ առանց ///
շերին ժամ արար. կա[մ եպիսկ]
ոպոսէն լուծեալ էր եւ ///
կամ առանց սրբողնի զ[պաշտօն?]
մատոյց, կամ սխս ուն[էր] ///
թէ կաշառս էառ կամ [զրկեաց? ե]
զրաւրն. թէ միտ ու[նէր?] ///
կամ թէ մե ///
թէ ///